

Γράφει ο **Βúrwn Tomázος** Μηχανολόγος, Απόφοιτος Πολυτεχνείου Μονάχου e-mail: btomazos@gmail.com

Σύμφωνα με έναν ευρύτερο ορισμό του world economic forum η ανταγωνιστικότητα είναι το σύνολο των θεσμικών οργάνων και οικονομικών πολιτικών που ενισχύουν τις προοπτικές μακροπρόθεσμης οικονομικής μεγέθυνσης. **Το βιοτικό επίπεδο μιας χώρας προσδιορίζεται από την παραγωγικότητα της οικονομίας της η οποία μετρείται από την αξία των προϊόντων και υπηρεσιών που παράγονται ανά μονάδα ανθρώπινων φυσικών και κεφαλαιακών πόρων (εισορή) στη χώρα.**

Η πραγματική ανταγωνιστικότητα εξαρτάται από την παραγωγικότητα. Η παραγωγικότητα επιτρέπει σε μία χώρα να υποστηρίξει υψηλά ημερομίσθια, ισχυρό νόμισμα

Συνέχεια από τη σελίδα 1

και ελκυστικές αποδόσεις κεφαλαίων και μαζί με αυτά υψηλό βιοτικό επίπεδο. Η ανταγωνιστικότητα περιγράφει τη δυνατότητα να πουλήσει μία επιχείρηση τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες της στις εθνικές ή διεθνείς αγορές με κέρδος. Όπου εκτός από το κόστος και την τιμή πώλησης υπάρχουν και άλλοι παράγοντες μεταξύ των οποίων η ποιότητα, η εξυπηρέτηση, η έρευνα η κοινωνική παρουσίαση της εταιρείας employee moral, δηλαδή η ηθική διάθεση των εργαζομένων, κτλ.

Σε μία ανάλυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας τουλάχιστον τρία είναι τα βασικά απαιτούμενα. **Πρώτον ονομαστικό κόστος εργασίας ανά εργαζόμενο ή ανά ώρα εργασίας, ο όγκος παραγωγής ανά εργαζόμενο ή ανά ώρα, ή η αναλογία της ισότιμης αγοραστικής δύναμης ως προς τη συναλλαγματική ισοτιμία (Ζωγραφάκη και Κατσέλη).**

Το μεγαλύτερο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας ήταν ανέκαθεν η παραγωγικότητα των εργαζομένων. Ειδικότερα ότι δε συνδέει καθόλου την παραγωγικότητα με τους μισθούς και με τον αριθμό των απασχολούμενων στο δημόσιο τομέα. Οι παλιοί θα θυμάστε την αυτόματη αναπροσαρμογή μισθών σύμφωνα με τον πληθωρισμό που ήταν υπερήφανο το ΠΑΣΟΚ για αυτό. Κι αυτό ήταν και είναι λάθος σε μία ανταγωνίσιμη κοινωνία. Οι μισθοί πρέπει να είναι ανάλογοι με το τι παράγεις και με το πόσο είσαι ανταγωνισμός διεθνώς. Διαφορετικά είτε είσαι κράτος ή επιχείρηση δανείζεσαι για να καλύψεις τα κενά σου. Όπως έγινε σε μεγάλο βαθμό τη δεκαετία του 80 και μετά την είσοδό μας στο ευρώ, και αυτό δεν μπορείς να το κάνεις ες αεί.

Η παραγωγικότητα βέβαια δεν αφορά μόνο την εργασία αλλά επίσης τις επενδύσεις που την αυξάνουν. Οι Έλληνες επιχειρηματίες μεταξύ άλλων δεν επένδυσαν όσο έπρεπε στην ανανέωση και τον συγχρονισμό των επιχειρήσεων τους, **και εκεί δεν φταίει το κράτος.**

Η ανταγωνιστικότητα είναι μία μεπερδεμένη έννοια γιατί υπεισερχονται πολλοί παράγοντες ως πούμε ένα απλοϊκό παράδειγμα: παραγωγή μιας κούπας στην Ελλάδα εν συγκρίσει με τη Γερμανία. Σε κάθε παραγωγή τρία είναι τα μετρήσιμα κόστη. **Το direct labor το direct material και το overhead.** Και τα τρία επηρεάζουν το κόστος παραγωγής. Το direct labor έχει να κάνει με το πόσο πληρώνεις το ημερομίσθιο. Π.χ. τώρα είναι μισό από της Γερμανίας. Το direct material είναι το κόστος πρώτων υλών. Και το τρίτο είναι τα γενικά έξοδα. Π.χ. ενοίκια, διαφήμιση, μεταφορικά εξυπηρέτηση κεφαλαίου και κόστος δανεισμού κ.α.. Δηλαδή το κόστος εργασίας από τη Γερμανία μπορεί να είναι το μισό όμως ένας εργάτης μπορεί να παράγει πολλαπλάσια όχι γιατί είναι πιο αποδοτικός από τον Έλληνα αλλά γιατί έχει πίσω του άλλες παραμέτρους που αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα π.χ. μεγαλύτερο υπενδεδυμένο κεφάλαιο σε μηχανήματα με μικρότερο κόστος δανεισμού. Π.χ. ο Έλληνας δεν έχει πι-

σωση από την τράπεζα να πάρει καινούρια μηχανή και μειονεκτεί. Αυτές είναι οι παράμε-

τροι μαζί με αρκετές άλλες τις οποίες θα προσπαθήσω να εξηγήσω.

Η ανταγωνιστικότητα είναι ένα μετρήσιμο μέγεθος. Μετρείται με πιο ακριβή τρόπο τα τελευταία χρόνια και υπάρχει το παγκόσμιο Index ανταγωνιστικότητας το οποίο βγαίνει από το 2004 και συνοψίζει τα μακροοικονομικά και μικροοικονομικά business aspects μέσα σε ένα μόνο πίνακα. Έχει εκατόν δέκα παραμέτρους. Και διαιρείται σε δώδεκα πυλώνες.

1. Ο πρώτος είναι το institution, ο φορέας δηλαδή.
2. Κατάλληλη υποδομή.
3. Σταθερό μακροοικονομικό πλαίσιο.
4. Καλό σύστημα υγείας και βασικής εκπαίδευσης.
5. Παιδεία, εκπαίδευση, επιμόρφωση.
6. Αποδοτική αγορά αγαθών.
7. Αποδοτική αγορά εργασίας.
8. Αναπτυγμένες οικονομικές αγορές.
9. Ικανότητα να αποκομίζει οφέλη από τις υπάρχουσες τεχνολογίες.
10. Το μέγεθος της αγοράς εγχώριας και διεθνής.
11. Παραγωγή νέων και διαφορετικών προϊόντων χρησιμοποιώντας τις πιο sophisticated process (εκλεπτυσμένες παραγωγικές μεθόδους).
12. Καινοτομία.

Για να είσαι ανταγωνισμός πρέπει να έχεις ένα **καλοδιατηρημένο δημόσιο και κατάλληλη υποδομή, σταθερό μακροοικονομικό πλαίσιο, καλό σύστημα υγείας και βασικής εκπαίδευσης.** Δυστυχώς εμείς στην Ελλάδα σύμφωνα με το world economic forum είμαστε στην **81η από 144 χώρες.** Γιατί όπως θα δείτε υστερούμε στους περισσότερους από τους παραπάνω πυλώνες. Και ασχολούμεθα με τα σκάνδαλα και την πελατεία των ψηφοφόρων.

Για να είμαι αντικειμενικός ένας τομέας που είμαστε καλοί, είναι ο κλάδος της υγείας και των υπηρεσιών της. Εκεί είμαστε αρκετά υψηλά, 14οι στον κόσμο από 190 χώρες. 25η είναι η Γερμανία και 27η η Αμερική(απίστευτο αλλά πραγματικό!). Δεν κρίνεις το μέρος διά του όλου. Επειδή λείπουν κάποια βασικά υλικά από τα νοσοκομεία, δε σημαίνει ότι δεν έχουμε σύστημα υγείας.

Η Ελβετία είναι η πρώτη χώρα γιατί πληροί όλους τους πυλώνες. Ακούμε από διάφορους να λένε ότι δεν έχουμε σύστημα υγείας και εκεί είναι αδιάβαστοι. Διερωτάται κανείς πώς ένας υπουργός υγείας να μην το αναφέρει αυτό, σ' αυτό έχω και ίδια πείρα γιατί έχω επισκεφθεί για αρκετές μέρες νοσοκομεία στην Ευρώπη και την Αμερική, έχω γράψει και σχετικό άρθρο.

Το ίδιο το ακούμε και για την παιδεία. Κατά τη γνώμη μου δεν υστερούμε πολύ στην παιδεία. Π.χ. οι φοιτητές μας που κάνουν μεταπτυχιακά στο εξωτερικό είναι από τους καλύτερους. Μπορεί να μην είναι σωστός ο τρόπος που παίρνουμε τη μόρφωση με φροντιστήρια και τις πανελλήνιες όμως το αποτέλεσμα είναι πολύ καλό. Και πιστεύω ότι ορισμένα πανεπιστήμια δικά μας συγκρίνονται με τα καλύτερα του κόσμου και σε αυτό έχω ιδίαν πείρα σε ό,τι αφορά τους μηχανικούς, τους γιατρούς, τους δικηγόρους και τους οικονομολόγους μας. Βασικός λόγος για μένα είναι ότι για να μπει σε ένα ελληνικό πανεπιστήμιο πρέπει να περάσεις τις πανελλή-

νιες. Και έχεις βασικές γνώσεις. Π.χ. είσαι καλός στην έκθεση και μπορείς να γράψεις ένα εμπειρισταμένο report.

Το να επιβάλλεις ΦΠΑ σε οποιαδήποτε μορφή εκπαίδευσης είναι λάθος. Είμαστε από τους πρώτους σε ανθρώπινο δυναμικό που είναι μορφωμένο και σε καλή γεωπολιτική θέση.

Ακόμα σε ό,τι αφορά το ευρώ και την ευρωζώνη πιστεύω ότι όντας μέσα στην ευρωζώνη αυξάνεται η ανταγωνιστικότητά μας μακροπρόθεσμα. Το ζήσαμε πολλές φορές με τις υποτιμήσεις και τα υψηλά επιτόκια δανεισμού και το κόστος συναλλαγής νομίσματος στις τράπεζες και το ρίσκο που έπαιρναν οι επιχειρηματίες το hedging (π.χ. προαγορά συναλλάγματος).

Το βασικό μειονέκτημά μας είναι ειδικά τώρα ότι δεν έχουμε εμπιστοσύνη ούτε στις τράπεζες ούτε στο κράτος και έτσι τα χρήματά μας μεταναστεύουν και αυτά. Και αυτό πρέπει να αλλάξει. Ειδικά τώρα **αν όλα πάνε καλά η ευρωπαϊκή κεντρική τράπεζα μετά από την 1/1/2016 θα εγγυάται όλες τις καταθέσεις μέχρι 100.000 ευρώ.** Τότε δεν αξίζει πλέον σε κανέναν να έχει χρήματα στα στρώματα, πέραν του ότι χάνει τους τόκους, έχει μεγάλο ρίσκο και δε βοηθάει την ελληνική οικονομία να αναπτυχθεί.

Μια μικρή χώρα σαν την Ελλάδα δε μπορεί να μείνει μόνη της εκτός μεγάλου οικονομικού γκρουπ. Όποιος βγει απ' το μαντρί τον τρώει ο λύκος. Εδώ η Ελβετία που είναι εκτός ευρώ πρόσφατα κινδύνεψε και της κόστισε πολύ για να κρατήσει την ισοτιμία ή τελοσπάντων μία λογική σχέση με το ευρώ.

Γράφοντας αυτό το άρθρο βρήκα στην καθημερινή ένα παράμιο και αυτό επίσης με στοιχεία από το world economic forum (WEF) σε μια πιο λεπτομερή ανάλυση των πυλώνων. Έτσι λοιπόν φαίνεται και εκεί ότι για δεύτερη συνεχή χρονιά η Ελλάδα παραμένει στην 81η θέση μεταξύ 140 χωρών στην παγκόσμια κατάταξη ανταγωνιστικότητας που καθρεφτίζει το πρόβλημα και δυστυχώς είμαστε ακόμα σε χειρότερη θέση από όλες τις χώρες μέλη της ευρωπαϊκής ένωσης ακόμα κι αυτές που έχουν εισέλθει τα τελευταία χρόνια.

Σε μια κλίμακα από 1 έως 7 με άριστα το εφτά η Ελλάδα πέρασε τη βάση με τέσσερα. Συγκεκριμένα σε ορισμένους βασικούς πυλώνες πήρε π.χ. 4,5 στην κατηγορία βασικών απαιτήσεων, 4,1 στην κατηγορία ενισχυτικής απόδοσης, 3,5 στην κατηγορία καινοτομία. Σε ό,τι αφορά το χρέος η γενική κυβέρνηση είναι στην 139η θέση. Και στα 134η θέση ως προς την πρόσβαση στη δανειοδότηση. Παρόλο που πέρασε δύο μηνιόμια στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις έχουμε 2,2 βαθμούς, δηλαδή δεν κάναμε σχεδόν τίποτα και μείναμε στην 131η θέση. Στο ύψος της φορολογίας 2,2 βαθμούς δηλαδή 136η θέση.

Οι βασικοί παράγοντες που μας κατεβάζουν τόσο χαμηλά είναι η δυσκολία πρόσβασης στη χρηματοδότηση, η γραφειοκρατία, η πολιτική αστάθεια, το πολύπλοκο φορολογικό σύστημα και οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές.

Π.χ το μείζον πρόβλημα της γραφειοκρατίας για νέες επενδύσεις δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί. Ο νόμος ψηφίστηκε πριν από ενάμιση χρόνο και δεν προχώρησε η έκδοση των απαιτούμενων δευτερογενών νομοθεσιών για την εφαρμογή του εν λόγω νόμων απαιτείται έκδοση 22 υπουργικών αποφάσεων και προεδρικών διαταγμάτων δηλαδή ο νόμος ψηφίστηκε στις 10 Μαΐου του 2014, άλλαξαν οι αρμοδιότητες των υπουργείων, εντομεταξύ ήρθε και ο Λαφαζάνης, αυτός και η παρέα του ψάχνουν μοντέλα ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας στη Βόρεια Κορέα χωρίς να βλέπουν τη Νότια Κορέα που είναι ίδιος λαός κι όμως είναι από τις πρώτες ανταγωνιστικές χώρες στον κόσμο με ένα από τα υψηλότερα βιωτικά επίπεδα - όψεσθε. Δείτε το. Ο ίδιος, ο Λαφαζάνης, προανάγγειλε τον εκ των προτέρων έλεγχο των επενδύσεων, και δεν έγινε τίποτα, φτού κι απ'την αρχή...

«Το αδυσώπητο τρίτο μηνιόμιο» υποχρεώνει την κυβέρνηση μέχρι τις 14 Φεβρουαρίου, **την ημέρα των εργατευμένων,** να έχει καταρτήσει και εγκρίνει ειδικό χάρτη για την απλοποίηση της αδειοδότησης επενδύσεων ενώ έως τον Ιούνιο του 2016 θα πρέπει να έχουν θεσπιστεί οι δευτερογενείς νομοθεσίες και

όποια σχετικά μέτρα. Και τα τρία μηνιόμια, δεν είναι πανάκεια. Θα έλεγα ότι τα περισσότερα άρθρα θα έπρεπε να τα είχαμε υιοθετήσει από χρόνια. Το να βγαίνει κανείς να λέει ότι γενικά είναι αντιμνημονιακός χωρίς να αναλύει τις διατάξεις τους είναι λαϊκισμός και δεν αρμόζει σε μία χώρα με υψηλό μορφωτικό επίπεδο όπως η Ελλάδα. Τι έχουμε πάθει;

Θα σας γράψω εν συντομία προσωπική εμπειρία: Στο Βιομηχανικό πάρκο του Σχιστού, που είχε γίνει πολύ καλή δουλειά από την τότε ΕΤΒΑ (ελληνική τράπεζα βιομηχανικής ανάπτυξης) και είχαν γίνει όλες οι απαιτούμενες υποδομές, δρόμοι, ύδρευση κτλ, αδιοδοτήσεις και περιβαλλοντικές μελέτες, εκεί ανεγείραμε ένα κτίριο και αφού το τελειώσαμε για να πάρουμε την άδεια λειτουργίας περιμέναμε ενάμιση χρόνο. Πληρώνοντας ενοίκια, έξοδα κτλ. στους άλλους χώρους που νοικιάζαμε. Σαν τελευταίο μέρος της έγκρισης ήταν η πυροσβεστική απ' την οποία περιμέναμε 3 μήνες να έρθει ο υπάλληλος για την τελική έγκριση. Ο λόγος; Δεν είχαν λείει αυτοκίνητο. Τους προτείναμε να τους πάρουμε με το δικό μας αλλά είπαν απαγορεύει η υπηρεσία να πάμε με άλλο αυτοκίνητο...

Δυστυχώς το πελατεϊκό κράτος, που δίνει δικαιοδοσία στους διάφορους φορείς και που ο καθένας για πολλούς και ευνόητους λόγους καθυστερεί. Και αυτό είναι μείζον πρόβλημα. Αυτά θα πρέπει να τελειώσουν. Θα πρέπει το δημόσιο να καταλάβει ότι οι μισθοί του και οι συντάξεις του, οι νέες θέσεις εργασίας γι' αυτούς και για τα παιδιά τους, θα εξαρτηθούν από το πόσο γρήγορα θα διευκολύνουν τις επενδύσεις και τους επιχειρηματίες και να σταματήσει αυτή η φυγή στις γειτονικές χώρες που έχουν καταλάβει το νόημα αλλά έχουν αποβάλλει τις κομμουνιστικές ιδεοληψίες παρόλο που μεγάλωσαν σε αυτές. Ενώ οι δικοί μας ψάχνουν την ανάπτυξη στις αριστερές ιδεοληψίες.

Μία άλλη σοβαρή παράμετρος της ανάπτυξης είναι το ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΠ) που δαπανάται για την έρευνα και την τεχνολογία. Και εκεί είμαστε ουραγοί. Μαζί με τους υποανάπτυκτους. Π.χ έχουμε Νότια Κορέα 4% του ΑΕΠ Φινλανδία 3%,Εσθονία 2,3%, Ιαπωνία 3,4%, ΗΠΑ 2,8%, Τουρκία 0,86%, και Ελλάδα 0,67%.

Τελικά η ανταγωνιστικότητα είναι η ικανότητα μίας χώρας να πετύχει διατηρήσιμους υψηλούς ρυθμούς αύξησης του κατά κεφαλήν ΑΕΠ.

Η ανταγωνιστικότητα ενέχει στοιχεία παραγωγικότητας, αποτελεσματικότητας και κερδοφορίας χωρίς όμως αυτό να είναι αυτοσκοπός ή έστω στόχος. Είναι ένα ισχυρό μέσο αύξησης του βιοτικού επιπέδου και της κοινωνικής ευημερίας. Είναι μόνο **ένα εργαλείο** για την επίτευξη στόχων.

Το δια ταύτα είναι ότι για να βγούμε από την κρίση πρέπει να επικεντρωθούμε όλοι σε αυτούς τους πυλώνες. Νομίζω ότι ακόμα έχουμε τη δυνατότητα να πετύχουμε. Δυστυχώς με μοχλό τα μηνιόμια. Τουλάχιστον τις επιβαλλόμενες μεταρρυθμίσεις τους. Και με την προσπάθεια της μείωσης της φορολογίας η οποία είναι κυριότερος ανασταλτικός παράγοντας της ανάπτυξης.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ειδικά στους πολιτικούς να βάλουν σαν Ευαγγέλιο στο μυαλό τους τους δώδεκα πυλώνες για να βγούμε γρήγορα από την κρίση.

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ :

Ακούμε τώρα για τα υποτιθέμενα σκάνδαλα των υπουργών του ΣΥΡΙΖΑ και εδώ θα ήθελα να επισημάνω ότι μαζί με τη δαιμονοποίηση του επιχειρηματία και του κέρδους εξαντιθέτου έχουμε δαιμονοποιήσει και την αριστερά εφόσον συνδέεται με τον επιχειρηματικό κόσμο και το κέρδος. Δε καταλαβαίνω γιατί κάποιοι επιχειρηματίες με αριστερές ιδεοληψίες δε μπορεί να κάνει κέρδος και περιουσία; Εφόσον πληρώνει τους φόρους του. Γιατί αυτό να είναι μέμψιμο; Γιατί ένας δεξιός είναι ανέντιμος και ένας αριστερός είναι τίμιος; Επίσης αυτό που δεν καταλαβαίνω είναι από πού αντλεί η αριστερά το μονοπώλιο της ηθικής; **Ηθικό και ανήθικο είναι ίδιον όλων των ανθρώπων.** Αυτές τις νοστορίες ήρθε ο καιρός να τις βγάλουμε από το μυαλό μας. **Το κύριο μέλημά μας, ειδικά τώρα, είναι η ανάπτυξη και οι θέσεις εργασίας.** ●

